

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dóue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 14.

ANULU XXIII.

Sabiiu in 16/28 Februariu 1875.

tru celelalte párti ale Transilvaniei sf pentru provincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetite cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 252 ex. 1875.

Preacinstitoru Parinti Protopresviteri si Administratori protopresviterali!

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica prin emisulu seu din 18 Ianuariu a. c. Nr. 788 recérca pe acestu Consistoriu archidiecesanu, c'a in interesulu unei administratiuni mai grabnice in acele comune bisericesci, unde suntu mai multi parochi sa se insarcineze numai unu parochu cu purtarea corespondintieloru oficiali in afara prelunga responsabilitatea sea proprie.

Deci cu provocare la dispositiunea provisoria a Sinodului archidiecesanu din 1873. §. 34. al. I si II sunteti insarcinati Preacinstiele Vóstre a compune unu conspectu despre parochii aceia, cari in intiesulu acum citatei dispositiuni sinodale au a representá comun'a bisericésca in launtru si in afara, si conspectulu acest'a alu comunicá cu provocare la emisulu ministeriale suscitatu neamenatu concurentului Oficiu politicu, (comitatensu, districtualu, scaunalu); ear pe parochii respectivi sa i indatorati strinsu, c'a recuisitiunile oficiose dela dregatorie politice sa le duca in deplinire cu tóta acuratetia, fiindu singuri respundietori pentru acurat'a loru implinire, spre care sfersitu inse ceialalti preoti confrati din un'a si aceiasi parochia sa le fia intruajutoriu, cu deosebire, candu se ceru datele necesarii despre botezati, cununati, morti, séu si alte date statistice.

Sibiiu, din siedinti'a Consistoriului archidiecesanu tienuta in 1-a Februariu 1875.

Nr. 129 ex. 1875.

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica prin emisulu seu din 15 Ianuariu a. c. Nr. 34847 ex. 1874. arata consistoriului archidiecesanu, ca unele officii parochiali, candu corespundu intre sine in cause oficiose, nu adreséza harthiele la officiu parochiale, ci la persón'a parochulu, ceea ce a datu adeseori ansa a se supune astfelu de harthii tacsei postali.

In urmarea acesteia sunteti insarcinati Preacinstiele Vóstre, a indrumá pe parochii, capelanii si comitetele nóstre parochiali, c'a pe venitoriu tóte harthiele oficiose, sa le adreseze totdeaun'a catra officiu respectivu, cu care are a corespunde, d. e. Prea onoratului officiu protopresviterale gr. or. alu (numirea); Onoratului officiu parochiale gr. or. in Onoratului comitetu parochialu gr. or. in

Ear pe coltiulu stangu alu cuvetei sub cuvintele: Exoffo: sa se adauge intre parantese; „in afaceri bisericesci,“ ori „matrimonali,“ ori „scolari“.

Sibiiu, din siedinti'a Consistoriului archidiecesanu tienuta in 23. Ianuariu 1875.

Nr. 3253. ex. 1874.

Conformu ordinatiuniloru Inaltului Ministeriu reg. ung. de apararea tieriei din 7. Septembre 1874 Nr. 11685. si 20 Novembre 1874 Nr. 50067. prin această sunteti insarcinati Preacinstiele

Vóstre, a compune unu conspectu despre toti preotii santiti dela anulu 1869, cari n'au esitu anca de sub obligamentulu de a servi ca apertori de tíera (honved), in cari conspecte sa se insemneze prelunga numele respectiviloru preoti timpulu, candu a primitu chirotonirea si candu s'a introdusu in officiu de parochu séu de capelanu, si prelunga acluderea ordinatiunei consistoriali, prin cari se renduesce introducerea respectivilu nousantitu in officiu seu, séu a Singeliei, sa le transpuneti din officiu comandei concernente de batalióne a apertoriloru tieriei, — spre a i inscrie in list'a preotiloru, — ear' pe venitoriu veti avea a face totdeaun'a aceste aratari, de cate ori se va santi intru preotu atare clericu, care sta anca sub obligamentulu de a servi cá apertoriu de tíera (honved).

Sibiiu, din siedinti'a Consistoriului archidiecesanu tienuta in 23 Ianuariu 1875.

In absentia Escelentiei Sale Par. Archiepiscopu si Metropolitu,

Nicolau Pope a m. p.
Arhimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Sabiiu 15 Februariu.

Renumitulu polonu Bem, unulu dintre generalii armatei ungueresci, dupa o absentia de mai multe septemáni, in lunile cele dintai ale anului 1849, reintorcendu-se in Transilvania si aflandu temnitiele si localurile publice tecsuite de románi inchisi, din cari in tóte dilele se judecá si se impuscá câte vre-o cáti-va, — a batutu in pálmii si a disu: pentru Ddieu, asiá voiti d-vóstra sa castigati pre románi?

Resunetulu unei atari indignatiuni are locu in inimile nóstre, candu vedemu ca nu e ocaziune cátu de mica, carea diurnalistic'a magiara*) sa n'o folosésca spre a vatemá simtiemintele patriotice ale romániloru in modulu celu mai ofensatoriu.

Cátu de mica, dicemu; pentruca ce ansa póte dá unu daru séu o elemosina data unui gimnasiu pentru scopulu culturai la tragerea clopoteloru „patriotismului“ intr'o dunga, cu parol'a de alarma, ca „patria e in periculu“ ca se crescú „agitatori“ in tíera si câte alte basaconii?

Vedi dómne! a datu Romani'a o subventiune de 6000 fl. v. a. gimnasiului din Brasiovu si patria e in periculu, acolo nu se mai crescú de cátu agitatori. Déca n'aru fi atát'a seriositate in fondulu cestiunei, aru trebú omalu sa plesnésca de risu de intielepciunea cea adunca a diplomatiloru din birourile redactiuniloru Budapestane, de talentele loru, ce mai, pre aci, pre aci, stau sa atinga genialitatea, cu care ele descoperu „periculu patriei.“ Noi pâna acum amu tacsatu strigatele aceste cá pre cele ale aceloru vighiatori de nópte de odinóra, cari iérn'a se invaluiau bine in manteleloru si de câte ori simtiau miscându-se ce-va in apropiarea loru strigau: „Te vediu! te vediu!“, de si nu vedeau nimic'a. Si in adeveru ce erá si alarm'a de deunedí „ca au intratu románi din Romani'a cu armele in mâna pre teri-

*) „Mag. Polg.“ face o exceptiune pentru ca a primitu cu reserva unu articulu favorabile ajutoriului. R.

toriu nostru pâna in apropiarea Mehadiei?“ si in urm'a urmeloru ce se vedi? nisce venatori s'au raticatu pre teritoriulu nostru si nimic'a mai de parte.

Alarmerle aceste, repetite de atátea ori, nu suntu nici bune, nici patriotice. Ele potu nutri si conservá in inimile magiariloru, cari nu intréba mai de parte dupa originea lucruriloru, o ura perpetua contr'a romániloru, carea sa crésca cá „fama“ lui Ovidu mergendu; in románi de alta parte sa sternésca credint'a, ca aici nu e vorb'a de alt'a, de cátu de o persecutiune sistematica si de unu descreditu totalu, pentru de ai cualificá pentru o stare asupritória. Intrebámu ca asia voiescu patriotii diurnalisti ung. sa inainteze apropiarea cetatieniloru unui si acelu statu cátra olta? asiá prosperarea patriei comune?

Sa incépa acum si diurnalele románe a luá represalie, pentru ajutoriele, cari mergu de aici in Romani'a, atunci eata scandalulu gat'a intre vecinii, cari aru trebú sa fia cá fratii, si inca intaritatu.

Unic'a consolatiune ne mai remane, ca scimu, ca guvernele ung. de pâna acum in punctulu acest'a au fostu mai loiale. Au cerutu cá ajutoriulu sa se dea prin ministeriu si acést'a asiá s'a si urmatu.

Diurnalele ungueresci mergu in desvelirea nesciintiei loru asiá de parte, incátu punu pre unu „Muresán“ in fruntea gimnasiului románu din Brasiovu, pre cându unu dnu Iacobu Muresianu este directorulu gimnasiului magiaru, romano-catolicu din Brasiovu, carele nu póte fi suspiciunatu nici de agitatoriu nici de cresceteriu de agitatori, — acolo unde este directoru, din simpl'a cauza, ca asiá ce-va nu suferere inspectiunea superióra a institutului, a cáru antestatoriu este densulu. Cum va agitá elu acolo unde nu e directoru?

Diurnalele ungueresci mai descoveru, ca gimnasiulu románu din Brasiovu i s'a detrasu subventiunea, pentruca nu permite (?) statulu influinti'a competentá. O eróre mai mare nu puteau face, cáci este sciutu si cunoscutu, ca diet'a a denegatu licuidarea subventiunei, din cauza, ca nu se denucescu profesori in proportiunea subventiunei si din partea statulu.

Putiena osteneála aru costá pre respectivii sa judece dreptu, déca aru cugetá, ca gimnasiulu románu din Brasiovu este confessionalu; ca gimnasiulu, cá atare, cade in periferia art. IX de lege din 1868 si a Statutuluu organicu, intaritu de Majestatea Sea Regele Ungariei, si in fine ca biseric'a autonoma stá sub legile tieriei si prin aceste sub suprem'a priveghiare a statulu si a corónei. Incapu aci suspiciunárile de totu feliulu, suspiciunárile, cari, dupa ce au facutu sa se denege subventiunea din partea statulu, sa faca a se interdice ori-ce ajutoriu pentru unu institutu, despre care nu se póte aduce nici o singura dovéda, ca aru fi trecutu, odata macaru, preste legile tieriei si aru fi vatematu loialitatea cátra acelea si cátra statu?

Aru fi fórté de lipsa, cá acei ce emitu in publicitate opiniuni sa fia mai conscientiosi, cáci numai asiá voru corespunde misiunei celei mari ce au luatú asupra-si de a lucrá pentru binele si prosperarea patriei comune.

„Közérdek“, si dupa elu alte diurnale, intr'unu articulu dice, cu privire la ajutoriulu de 15,000 lei pentru gimnasiulu rom. din Brasiovu ca guvernulu sa nu suferere cá Romani'a sa crésca agitatori in tíera, si sa intreprinda totu ce-i stá in putintia cá ajutoriulu sa nu se primésca.

Formarea cabinetulu da preste greutáti cu multu mai mari decum se potea prevedé. Se facura repetite incercári pentru a aflá unu ministru presiedinte aptu, dara pâna acum fára resultatu. De a rendulu fura provocati Slavy, bar. Wenkheim si cont. Feste-tits, se ia asuprale missiunea cea grea dara toti o respinsera, din consideratiuni de sanatate séu din alte motive. Se mai facú de nou o incercare cu betránulu Ghyczy care la prim'a audientia la Majestatea Sea se rogá se fia suspinsu din postulu seu, cu o resolutiune din care usioru se potea vedé, ca ori-ce incercare cu densulu va fi fára folosu. Asemenea resultatu se pare a fi avutu pasii consiliariului aul. Pápay la Slavy.

Intre atari impregiurári lucrulu celu mai simplu e sa se chame in fruntea noulu cabinetu C. Tisza, despre a cáru caracteru si capacitate Majestatea Sea are cea mai buna opiniune. Se vede ca Majestatea arata o deosebita predilectiune majoritatei de pâna acum voidu sa puna din sirurile ei unu membru in fruntea noulu cabinetu. Din consideratiunea acést'a ministrulu presiedinte Bitto fu insarcinatu sa negocieze cu ministrulu de culte Trefort, care se dice ca va fi concreditu din partea Regelu cu postulu de primu ministru. Bitto a referatu acést'a combinatiune corifeului din stang'a ci nu se scie opiniunea ce a datu acést'a. (In fine inse totusi luá baronulu Wenkheim asupr'a-si sa formeze unu cabinetu.)

(Comissionile pentru examinarea advocatiloru la B.-Pest'a si la Tergu-Muresiului.)

Ministrulu de justitia conformu §-lui 4 art. de lege XXXIV. 1874. au numitu din Bud'a-Pest'a de presiedinte pre judecatoriulu dela curtea de cassatiune Emericu Szabó; de vice-presied. pre presiedintele de senatu dela tabl'a reg. Aloisii Damvári; de membri: pre profesorii dela facult. jurid. a univers. de Bud'a-Pest'a Stefanu Apathy si Ioanu Baintner, consil. reg. pre judecatorii dela tabl'a reg. din Bud'a-Pest'a Bella Bartha si Vasil Dessewfy; pre judec. dela tribun. comerc. Carl Fábry; pre substit. secret. de statu la minist. comerc. Aless. Havas; pre consil. minist. la culte si instr. publica Candia Lud. Hegedüs; pre judecat. dela tabl'a reg. Sigm. Kassay. Paulu Keömley, si Alois Lnorr; pre secret. minist. finan. Ion. Kogler; profes. dela facultatea jur. Aug. Lechner; pre judec. dela curte de cassat. Emiliu Manoiloviciu, pre judec. dela tabl'a reg. Teo. Regner. pre judec. dela trib. de B.-Pest'a Gabr. Santha, pre judec. dela curtea de cassat. Albert Soltész, pre judecatorii dela curtea supr. de apelu Emericu Suhay si si Ionu Suhajd'a, pre substit. dela suprem'a procuratura de statu Eduardu Seuffert; pre jud. dela curtea de casatu. Emer. Szentgyörgyi si Alecsiu Tóth, pre procurator. de statu la trib. de B.-Pest'a Aug. Tutschner, pre consil. reg. si profes. la facult. jurid. a univers. de

B.-Pest'a Aug. Wenzel si pre judecat. dela tabl'a reg. Emer. Zlinszky.

Pentru comis. esamin. din Tergu-Muresiului: de presiedinte pre presied. tablei reg. bar. Carlu Apor; de vice-pres. pre presiedintele de senatu dela tabl'a reg. Ant. Tribusz, Mich. Binder, Sim. Vaid'a, Carol Ferencz si Dr. Gavr. Endres; pre presied. tribun. reg. din Tergu-Mur. Ant. Domokos, pre substit. dela supr. procuratur'a de statu din Tergu-Mur. Dr. Ios. Székely; pre judec. supl. dela tabl. reg. Dr. Nic. Dozsa, dre procurut. de statu Nic. Szilágyi. si pre sub judele reg. alu scaunului Muresiului Col. Szentiványi.

Despre cestiunea drumului de feru pre la Turnulu rosii.

(Prelegere instructiva tienuta in reunieana meseriasiloru sasesci din Sabiiu de C. Schochterus.)

Onorata adunare! Intrebarea despre continuarea drumurilor unguresci in si preste Transilvani'a incepù sa intarite inimile locuitoriloru transilvaneni pre la mediloculu aniloru 50 intr'o mesura fórte mare, se formara dóue grupe, dintre cari fia-care avea unu proiectu deosebitu despre drumurile ferate.

Prim'a grupa o formau cetátile Clusiu, Mediasiu, Sighisior'a-Brasiovu cu proiectulu Oradea mare-Clusiu, valea Ternavei-Brasiovu-Buzeu, pentru cari se purtá o lupta cu tóte poterile disponibile, — a dóu'a grupa Orestie-Sasu-Sebesiu-Sabiiu cu proiectulu Aradu - Vintii-inferiori - Sabiiu-Turnu rosii; ambele proiecte erá deplinu indreptatite si executarea loru erá in interesulu tieriei.

Impartirea acést'a a tieriei in dóue grupe avù urmarea, ca cestiunea drumurilor ferate transilvane se folosi de cátra pártile normative de unu prestele politicu si astfelu se impedeá impreunarea fratiloru inimici. De se impreunau partidele pentru a lucrá solidariu pentru ambele proiecte, Transilvani'a, de dieci de ani incóce, avea dóue linie, cari impreunau liniile unguresci cu cele románe, pre cându noi abia de 5 ani avemu prim'a linia de feru transilvana cu capetulu in Alb'a-Iuli'a si de 3 ani drumulu orientalu ungurescu cu capetele in Brasiovu,

Muresiu-Osiorheiu si Sabiiu. O mare influentia, se dice, ca a exerciatu asupr'a tienutei partidelor convictiunea, ca drumulu de feru pe la Turnu-rosiu se va executá póte mai curendu decâtu lini'a Brasiovu si prin acést'a cladirea celui din urma in genere potea deveni problematica.

Imputarea, ca interesele tieriei s'au pagubitu prin o veementa agitatie contra liniiei Oradea-mare-Brasiovu, nu póte atinge Sabiiulu, — potemu afirmá cu linisce deplina, ca noi n'am agítatu nice pentru lini'a Aradu-Turnu-rosiu, cu atátu mai putienu dara contr'a celei-lalte linie, pentru ca eramu de asia firma convingere, ca dupa mintea sanatósa unu drumu de feru se poté cladi numai preste Turnulu rosii in cátu amu dechiaratu toti pasii facuti in caus'a celei-lalte linie si totu crucerulu datu pentru acésta afacere de pura risipire.

Credinti'a nóstra se intari mai multu prin sentinti'a autoritatiloru recunoscute in genere, cari intrevinira cu tóta resolutiunea pentru junctiunea dela Turnulu rosii. Mi permitu sa numescu dintre acei barbati, cari s'au pronunciatu pentru Turnulu rosii numai patru si sum firmu convinsu, ca enunciárile loru voru trebú sa fia considerate din partea fia-cáruia de normative.

Celu dintáiu e maresialulu campestru contele Moltke, care a aretatu de repetite ori, ca scie sa afle calea cea adeverata, densulu dice: „Afara de acést'a o linia dela Varn'a preste punctulu de trecere Rustciucu indigitéza mai multu spre pórt'a Transilvaniei, care nu este alt'a decâtu valea Oltului. Sabiiulu si Rustciuculu suntu capetele unei linie, cari aru impreuná mai corespundietoriu Transilvani'a cu Dunarea si aru fi prelánga acést'a si mai eftina.“

Alu doilea e domnulu siefu din statulu majoru austriacu, maresialulu campestru Hesz, care s'a pronunciatu intr'unu memoriu cum urméza: „Desi mai târdiu, cladindu-se lini'a de junctiune Belgradu-Sofia-Constantinopole, se va trage dela lini'a Aradu Sabiiu comunicatiunea postei cu Indi'a, totusi pierderea pentru noi e neconsiderabila, pentruca acést'a noua junctiune merge pre terenu austriacu pâna la Semlinu; drumulu de feru pre la Turnu-rosiu inse, care costa preste totu numai 22

milióne se va rentá totu-déun'a dejá — numai prin comerciulu in principatele dunarene si preste Trapezuntu in Persi'a.“ — „Pentru guvernulu nostru inse trebuie sa se accepteze in momentulu presentu, prin urmare sa se statoréscá de principiu pentru cladirea celoru doue drumuri din Transilvani'a, cá sa se apróbe la tóta intemplarea liniiei Alb'a-Iuli'a o garantia de interese pâna la 5%, dara sa nu i sa faca in acést'a privintia vre-o concessiune, prin care cladirea drumului de feru Aradu—Turnu rosii, care ni aducu comerciulu universalu, s'aru face imposibile.“

Alu treilea e directorulu generalu alu drumului de statu austriacu, cavalerulu Engerth, care chiamatu fiindu cá expertu de cátra comissiunea drumurilor de feru a senatulu imperiale din Vien'a dechiará: Stabilirea junctiuniloru Aradu-Sabiiu-Turnu rosii-Bucuresci este o necesitate absoluta pentru imperiu, pentru ca numai pre acésta cale se póte aduce o parte mare a comerciului universalu pre liniile austriace.“

In asemenea sensu s'a pronunciatu la provocarea acelu comitetu consiliariulu r. si directorulu linei Tisza domnulu Simke.

Ne potemu esplicá dara convictiunea ce domniá in Sabiiu, ca pentru o linia, care ni promite unu venitoriu atátu de mare se va aflá capitalulu recerutu fára de a mai agítá si déca s'a facutu in decursulu celoru din urma 20 ani pre ici colea câte ce-va, aceste probe modeste de agitatie potemu sa le ascriemu numai impregiurárei, ca din cându in cându totusi se ivea o indoiéla despre efectulu astoru felu de enunciatuni, fiindu ca totu nu se aflá inca o societate pentru cladirea liniiei.

Sa vedemu ce a facutu Sabiiulu dela 1850—1870 pentru realizarea intreprinderii.

La inceputulu aniloru 1850 se formá in Sabiiu o societate, care impreuna cu cas'a Rothschild in Vien'a tractá lini'a Vintii inferiori—Turnu-rosiu, operatulu respectivu inse nepotendu-se aflá capitalulu necesariu pentru cladire, s'a datu societátiei dela drumulu Tisza pre lánga rebonificarea speselor.

La inceputulu aniloru 1860 s'a delegatu la Vien'a o deputatiune, care

avea sa determine pre inaltulu guvernulu si pre senatulu imperialu sa-si asigureze lini'a Aradu—Sabiiu—Turnu-rosiu.

Acestei deputatiuni i se póte mulțimí, ca in prea innalt'a resolutiune din 14 Iuliu 1862 cátra ministrulu de comerciulu de atunci se dice:

„Fiindu ca Eu concedu in principiu continuarea drumuriloru Tisza dela Oradea mare si dela Aradu preste Transilvani'a cátra fruntariile Romaniei atátu prin Brasiovu cátu si prin Sabiiu, Te imputernicescu sa intrí in negociári cu intreprindietori apti pentru a statorí continuarea acestoru drumuri si sa purcedi aici conformu propuneriloru facute.

„In respectulu negociáriloru cu guvernulu principatulu românú pentru junctiunea drumuriloru transilvane cu cele din Romani'a vei avé sa te puni in contielegere cu ministeriulu Meu de esterne.“

Se scie ce putienu resultatu avù acést'a prea inalta resolutiune, negociárile s'au traganatu si cu liniile transilvane s'au facutu, cum amintirámú mai susu, politica, promitiendu-se cladirea cându reprezentantiloru unei'a, cându reprezentantiloru celeilalte linie, in fapta lipsea inse vointi'a pentru promovarea loru si astu-feliu se pagubira fórte reu interesele tieriei.

Anulu 1867 dede de nou ocasiune cetátiei Sabiiu sa intrevina pentru lini'a Turnulu rosii. Ministeriulu r. u. de comunicatiune a publicatu la 20 Augustu 1867 rociulu drumuriloru ferate pentru Ungari'a si a tieriloru anecstate, unde erá cá linia principale preste Transilvani'a sa fia numai un'a si adeca lini'a Oradea mare-Clusiu-Copsi'a-Brasiovu, pre cându Sabiiulu erá prevediutu numai cu o aripa.

Pericululu ce provenea de aici pentru Sibiiu, se cunoscu indata si intr'unu memoriu substernutu inaltulu ministeriulu in Novembre 1867 reprezentanti'a cetátiei si a scaunului, espunendu motivele, petitiuná pentru susceperea liniiei pre la Turnulu rosii la alu doilea punctu spre Romani'a.

Faptele amintite in memoriu in favorulu turnului rosii le tienù reprezentanti'a Sibiiului atátu de decisive cátu erá de firma convictiune ca acésta junctiune totu trebuie sa vina la valóre si asteptá cincí ani sa se implinesca acést'a rogare.

FOCISIÓRA.

Locuintiele chinesisiloru.

Casele chineze nu au nici o urma din gustulu orientalu; ele suntu prea simple si sémena, in multe párti, cu constructiunile gasite la Pompei'a. Cá si in acestu orasiu romanu, nici palatele celoru mari, nici locuintiele burgesariloru n'au ferestre despre strada; ele suntu tóte luminate despre curte. Giamurile suntu inlocuite, séu prin harthia unsa cu untu de lemnú, séu prin sidefu, séu prin retiea, astfelu ca domnesce o semi-obscuritate in apartamente. Mai pretutindeni se aprinde diu'a câte o lampa suspendata de plafondu. Tóte casele de óre-care importantia au trei usi de intrare, din cari cea din midilocu nu se vede decâtu la ocasiuni extraordinarie séu pentru a primí vre-unu óspe distinsu; cele-lalte dóue suntu destinate pentru tóte trebuintiele ordinare. In tempulu noptiei, aceste usi suntu luminate de fia care parte prin lanterne, si o inscriptiune pusa deasupr'a reamintescé numele si titulu proprietariulu. Bas'a loru se compune de granitu si de alte pietri tari; restulu este totu-déun'a construitu de caramidi. Nu se intrebuintiéza la densele mai nici odata ferulu.

Magasinele suntu totu-déun'a ornate cu insemne pre cari suntu zgravite cea mai mare parte din obiec-

tele ce se vedu in ele, si cari inlocuescu anunciurile pentru unu mare numeru din acei cari nu sciu cetí; adesea se adauga: „Aici nu se incéla“. Grati'a unoru drapele de diferite coloru, cari fálfáie in verfulu unoru lungi prajini afara de case, se póte cu inlesnire ghici fia-care pravalia. Acoperisurile suntu povarnite si intrecu cu multu zidurile; ele suntu sustienute prin colóne de lemnú vepsitu, si mai adesea, unu capu de dragonu, cu gur'a deschisa, este pusu in verfu pentru a departá ori-ce influentia periculósa. Ardosiele suntu vepsite cu verde, rosii, galbenu, dupa rangulu proprietariulu si lustruite cu lacu.

Intrandu in interiorulu unei case avute chinesisesci, se intalnescé mai întâiu unu vestibulu in midiloculu cáruia se afla unu basinu de unde sare in susu apa si unde se jóca o cantitate de pesci aurii si argintii. Páretii suntu tapetati cu o stofa de matase pre care suntu brodati proverbiu lai Confuciu si ai altoru intiepti. Parchetulu este de portielanu, pre care lu acopere iérn'a cu covóre magnifice; scaune separate prin superbe vase cu flori, suntu radiemate de páreti. O galeria din acestu vestibulu conduce la sal'a de mancare, a cárei tóta mobilarea constá intr'o mésa mare in forma de potcova, unu numeru óre-care de scaune si mai multe dulapuri. Se lasa totu-déun'a in asta sala destulu spatiu pentru cá servii sa se póta miscá in voia si pentru cá jon-

gleorii sa póta dá representatiunea loru. Ceea-lalta dá in galeri'a de camer'a de primire, unde de obicei proprietariulu 'si desfasiura totu luculu seu. Ací se vedu mese de lemnú de trandafirú si de camforu, ornate de paseri, de fluturi si de flori, sculptate cu multa arta, si admirabile atátu prin desemnulu cátu si prin coloritul loru. Cându o societate incungiura un'a din aceste mese se aterna impregiuru perdele de matase, pentru cá femeile casei sa póta sa se apropia si sa ia parte la conversatiune fára a fi vedute. Mai multe alte mici mese patrute, inaintea cáror'a invitatii, doi câte doi fuméza si iau cafea, dau sa lei de primire multa asemenare cu o eleganta cafenea européna. Dara celu mai frumosu ornamentu alu acestei camere, suntu magnificele lanterne suspendate de sculpturile aurite ale plafondului. Lanternele, de ordinariu de sidefu, de osu séu de sticla colorata si ornate cu picturi frumoése, suntu, afara de acestea, garnisite cu cristalu care produce unu efectu admirabilu.

Dupa vestibulu, sal'a de mâncare si camer'a de primire, vinu apartamentele particulare si camerile de culcare. Mobilarea acestoru din urma se compune dintr'unu patu, dintr'unu lavoarusi dintr'o toaleta cu oglinda. Paturile suntu inca unu articulu de luesu la chinesi. Alta-data ei dormiau pre josu, pre asternuturi, pre piei séu pre foi de bambu. Este adeveratu asta

di ca toti au paturi; dara la avuti cá si la seraci, ele nu constau decâtu din dóue scánduri legate de stálpi de lemnú si acoperite cu unu mindiru. Casele avute mai punu si unu pologu cu lungi perdele. Barbatii cá si femeile se culca numai pre jumetate desbracati; nu scotu de cátu cismele, pantofii si vestmintele de deasupr'a. De obicei se acoperu cu tiesaturi de bumbacu, si cându este frigu, cu piei. Ei nu cunoscu usulu plapomiloru.

In Chin'a, nu esista usi in interiorulu caselor. Deschidieturile prin care camerele comunica unele cu altele suntu ornate cu catifea séu cu bumbacu brodatu. De asemeni, nu se afla in case nici sobe nici caminuri; se incaldiescu prin mediloculu unui numeru óre-care de mangale puse in centrulu camerei. Pendulele de asemenea suntu necunoscute si suntu inlocuite prin orologiuri cu nesipu séu cu apa, cari se gasescu in tóte casele fia avute fia serace.

Curtile interióre ale caseloru chineze suntu adesea ornate cu balcóne si galerii, si imfrumsetiate prin basinuri si flori mirosoite. Ele contienú si mici pavilóne cari serva de sáli de jocu si unde vér'a chinesiú gasescu unu adapostu contra caldurei.

In mai multe palate si in resiedintiele de véra ale celoru mari, aceste curti ocupa unu spatiu considerabilu, si contienú fontáni artificiale, elesteé si pesteri ornate cu stánci mici; dara pentru a constrú o astu-

Din acésta liniste sigura tresari Sibiului pre neasteptate prin proiectulu de conventiune dela 22 Augustu. asupr'a cărui guvernulu austro-ungurescu s'a întielesu cu guvernulu romanu, in care s'a statoritu trei puncte de junctiune la liniile române, între cari inse totu nu se află Turnulu rosiu. Acestu proiectu de conventiune din norocire nu fu primitu de camer'a romana.

Dupa 20 ani dara întrebarea junctiunei dela Turnulu rosiu stă mai reu că in anulu 1852, pentru ca nu numai nu deveni fapta, ci mai multu, ea cadîu din tôte combinatiunile.

Esperientiele facute pâna acum in întrebarea acésta duseră in fine la convingerea, ca e periculosu a crede ca o cale desemnata de natura trebuie sa fia folosita absolutu de capitalu, si ca e putienu priinciosu a dá totu la 5 ani pentru realisarea junctiunei dorite o manifestatiune, vediuramu in fine, ca trebuie sa fimu activi cu tóta energi'a si neintreruptu, déca voimú cá junctiunea dela Turnulu rosiu, fiindu absolutu necesaria pentru industri'a transilvana, sa devina fapta.

In tómn'a anului 1872 se formă unu consortiu din reprezentantii diverselor ramuri de profesiune, cari 'si facû de problema a întrebuintiá tôte medilócele disponibile, pentru cá lini'a Turnului rosiu sa devina fapta, se întielege de sine, ca nu potea sa fia vorb'a de proiectulu de mai înainte Vinti-inferiori - Sabiiu - Turnu-rosiu fi indu Sabiiulu impreunatu cu Copsi'a printr'o aripa. Trebuie dara sa se ia in considerare continuarea drumului feratu dela Sabiiu pâna la Romnicu, punctulu, pâna la care liniile române se voru cladî in tempulu celu mai de aprópe.

Déca voiamu sa lucrâmu cu succesu pentru acésta întreprindere erá de lipsa sa slabimú motivele aduse contr'a Turnului rosiu si impreuna cu aceste si parerile cele false, trebuiá sa se dovedésca, ca elocarea capitalului in întreprinderea acésta e avantajioasa.

Voiamu sa ajungemu acésta trebuiá mai întâiu sa lucrâmu cu cuventulu si scrisórea si in urma sa aducemu o dovéda neresturnabila pentru asertiunile nóstre.

Dupa ce consortiulu a facutu unu programu de purcedere si adunatu medilócele banesci recerute prin subscriptiuni si prin resolutiunea laudatei comunitáti a cetátiei s'a pornitu actiunea.

Se cunoscu indata, ca punctulu greutátiei in acésta întrebare jace in

feliu de locuintia trebuie sa obtiena permisiunea imperatorului, care adese o refusa pentru a nu face neproductive intinderi prea mari de pamentu. Aceste superbe palate au fia-care templele lor pentru diferitii idoli, si sáli stramosiesci contienendu o cantitate de inscriptiuni sculptate in marmura. Suprem'a lorú elegancia consta in a acoperi invelisiurile cu unu firu subtire de arama pentru a impedecá passerile de a-si face pre ele cuiburi, si tôte palatele imperiale suntú inavutite cu acestu ornamentu.

Casele cele mai inalte n'au decâtú doue etage, bine întielesu cu etagiulu din pamentu, cáci chinesisii privescu cá o desonóre de a locui sub piciórele altui'a.

Edificiele publice ale chinesisiloru pórtá totu-déun'a numele de templu, ceea ce nu le impedecá de a fia magazine, biblioteci, teatre, etc. Frumseti'a acestorú monumente nu consta decâtú in picturi si ornamentu, cari le facu sa pérda ori-ce aspectu majestuósu. De si templele consacrate cultului suntú destulu de inalte, dubl'a galeria care le incungiurá si ale căroru colóne atingu pamentulu, le facu sa para ca suntú îngropate in pamentu. (Trompet'a).

(Journal pour tous).

Bucuresci, fiindu ca dóue pârti din linie se afla in Romani'a si numai un'a in Ardélu, ne amu pusu in contielegere cu ómeni de influentia din Romani'a si s'a tramisu dlu consiliariu aul. *Bolog'a* cu ingineriulu Ios. *Frank* in Romani'a cu mandatulu, cá mai întâiu sa castige cercurile Romnicu si Pitesci pentru întreprindere si dupa acésta sa lucre in Bucuresci pentru realisarea ei.

(Va urmá.)

Cincu-mare, in Fauru 1875.

Motto: „Suum cuique, dupa notiunile sasesci aplicatu.“

Sinodulu nostru parochiale tîenutu in 16 Novembre 1872 sub presiedinti'a p. adm. ppescu Grigoriu Maieru la propunerea comitetului parochiale, au primitu de alu seu concludu urmatórea petitiune cátra Universitatea fundului regiu, pre carea o reproducemu aci din cuventu in cuventu din motivele ulterioari:

„Inclita Universitate! Ilustre domnul Presiedinte!

„Chiamarea inclitei Universitáti, se vede din acte, ca au fostu si este specialmente promovarea culturai prin dotarea institutelorú invetiamentali din fundulu regiu.

„De-si vedemu ca prin donatiunea inclitei universitáti din anulu 1850 Nr. univ. 1280, cele 50 de mii fl. date pre anu din averea fundului reg., la a cárui adunare fára nici o dubietate, multu au contribuitu si contribuiescu si româniú din fundulu regiu, cari dupa Andreianum, au fostu cu conlocuitorii nostri fratii sasi „unus populus“, — specialmente s'a datu numai pentru inaintarea in cultura a fratiloru sasi, in a căroru scoli inse nu ne erá nóue întredisa cercetarea prelegerilorú*), totusi vedemu ca inclit'a universitate, condusa fiindu de principiulu egalitátei, dreptátei si ecuitátei, au ordinatu si ordinéza pre acestu teritoriu si dotarea preotimei române prin segregarea asiá numítei portiuni canonice din pamenturi comunali, ceea ce in parte s'a efeptuitu spre multiamirea preotimei nóstre cei serace.

„Mai multu vedemu, ca inclit'a universitate, au facutu o donatiune insemnata atátu pentru gimnasiulu nostru confes. din Brasiovu cátu si pentru colegiulu ung. din Orasti'a. — Prin acésta fapta generósa incl. univ. au recunoscutu „proprio motu“ egalitátea de dreptu între româniú, ungurii si sasiú din fundulu regiu, precum si îndreptatirea egala la averea comuna de seculi adunata si cu puterile nóstre concurentiali.

„Premitiendu aceste adevéveri, ne întórcemu umilitu subscrisulu sinodu paroch. bis., la caus'a nóstra speciala, pre carea voimú a o desveli incl. univ. si in fine a ne rugá si noi pentru putiena medicina spre vindecarea morbului nostru.

„Opidulu Cinculu-mare este intr'unu numeru fórté insemnatu locuitu si de români gr. or. cari cu ajutoriulu inteligentiei lorú si a fratiloru sasi au aredicatu unu edificiu fórté acomodatú de scóla unde pâna acum docéza doi invetiatori in dóue departiamente, pre cari ii dotámu parte din medilócele proprii, parte din cas'a comunale.

„Atátu sinodulu nostru paroch. cátu si inspectoratulú scolaru distr., au vediutu lipsa de unu alu treilea invetiatoriu, cáci altmintrea in scóla nóstra confes., nu se póte face progresulu celu doritu, cu atát'a mai multu, cáci intentiunea mai marilor nostri tîentédia intr'acolo, cá in Cincu-mare are sa se faca o scóla normala centrala.

Puterile nóstre concurentiali, suntú inse atátu prin infricosatulú focu din anulu 1869 cátu si in urm'a cestorú doi ani trecuti neroditori, atátu de subtiáte si esauriate, cátu nici decumu de presente, nu se mai potú intinde cu efectu in indigitáta directiune si din acésta cauza cutediámu a inplorá ajutoriulu incl. univ., carea petrunsa fiindu si pâna acum despre necesitatea promovárei culturai in fundulu regiu, au vo-

*) De unu tempu incóce dá, dara mai nainte nu. —

tatu sub Nr. univ. 1280 ex 1850. pentru scóla ev. si tenerii scolari ev. (sáu studentii ev.) din Cincu-mare o dotatiune anuala de 2700 fl. m. c. si mai decurendu altá dotatiune pentru scóla industrialá de 800 fl. si unu stípeidín pentru unu studentu ev. la scóla agraria in Mediasiu in suma anuala de 120 fl. v. a. — Acestea si alte fapte generóse in interesulu culturai poporului din fundulu regiu, merita a fia scrise cu litere de aurú pre paginile istoriei.

Noi româniú, cari suntemu in acestu scaunu mai egali la numeru cu fratii sasi, din price'n'a temporiloru vitrege nu ne-amú bucuratu de atari medilóce binefacatórie.

Dupa datele statistice scóle din matriculele oficiali parochiali in Cincu-mare suntú copii obligati la scóla:

a) sasesci 340.

b) români greco-orientali . 465.

Sum'a 465.

Copii romanesci gr. or. olegati de scóla suntú asiá dara mai multi cá a trei'a parte vis-a-vis cu cei sasesci.

In proportiunea acésta pre basea egalitátei de dreptu si pre basea art. de lege LIII din 1868 §. 23. se cuvine a fia si scóla nóstra greco-orientala din Cincu mare impartasita cu unu ajutoriu proportiunatu din comun'a avere a fundului regiu si anume cu a trei'a parte din 2700 fl. m. c. anume cu sum'a de 900 fl. m. c. pre anu.

Cu umilitia si plecaciune ne rogámu: Cá inclit'a universitate a fundului regiu, sa binevoiesca a infintá si pentru scóla nóstra greco-or. din Cincu-mare o dotatiune anuala in sum'a cea drépta de 900 fl. m. c.

Din siedinti'a sinodului paroch. gr. or. tîenuta in 16 Novembre 1872.

Grigoriu Maieru, m. p. adm. prot. cá presied.

Moise Branisce, m. p. not. sinod. paroch.

Acésta petitiune publicandu-se si in diuariulu nostru „Telegrafulu Romanu“ nr. 96 din 30 Novembre 1872, fu inaintata la inclit'a universitate, de unde amu primitu cu datulu 19 Decembre 1872 nr. 1347 univ. o resolutiune negativá.

Contr'a acestei resolutiuni negative sinodulu paroch. din motive relevanti, au insinuatú recursu la inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica prin maritulú comitatiú, care din urma n'au voitu a substerne recursulu la locurile mai inalte, ci lu au respinsu a limine comitatiú cu acelu îndreptariu, ca contr'a decisiunilorú universitáti „appellatio non datur.“

Si contr'a acestui resolutiuni sinodulu paroch. au insinuatú recursu pre care la demándarea Ven. Consist. archidiécesanu, l'au instruatú sinodulu paroch. amesuratu indigitárilorú din resolutiunea Universitáti din 19 Decembre 1872 nr. 1347/univer. si asiá fu substernutu la locurile mai inalte. —

In urm'a acestui recursu inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica cu inaltulu seu emisú din 13 Novembre 1874 nr. 23 272 au recercatu pre ilustrulu comite alu fondului regiu, cá acél'a sa substérna între alte si instrumentulu de donatiunea de 50 mii fl. cari pre totu anulu sa dau din averea comuna a fondului regiu pentru scólele si studiosii sasesci din fondulu regiu. —

Predandu-se acestu inaltu emisú unei comisiuni, se puse elaboratulú comisiunei in siedinti'a diú 8 Decembre a. tr. la ordinea dilei. — Comisiunea propuse o representatiune cátra inaltulu ministeriu care se si primí de Universitate. — Contr'a acestei representatiuni, deputatii români si magiari au presentatu urmatoriulu votu separatú.

Cu ocasiunea pertractárii rescriptului guvernialu dela 13 Novembre a. c. nru 23, 272, subscrisii au insinuatu votu separatú, pre care lu motívámu precum urméza:

„Maioritatea adunarei prin conclusulu seu luatú cu privire la rescriptulu mentionatu, de buna séma are de cugetu, a se sub-

trage a priori de sub ori-ce influentia a guvernului asupr'a administrárei si întrebuintárei averei natiunali precum si a averei celorú siepte judi, si anume ea cugeta a se subtrage sub acelu pretestu, ca numai universitatea, cá unicu proprietariu legitimu, are dreptulu de a dispune liberu si fára nici o restrictiune de averea din cestiune. Inse cumca acésta aplicatiune a faptului este gresita si nefundata pre lege, se vede apriatu atátu din natur'a lucrului, cátu si din originea averei din cestiune, deórece precum asiá numit'a avere natiunale, asiá si averea celorú siepte judi, s'a creatu parte din donatiuni regesci pentru serviciile aduse pre altariulu patriei din partea tuturorú locuitorilorú din fundulu regiu; parte din contributiuni si repartitiuni facute asupr'a tuturorú locuitorilorú din fundulu regiu, fára distinctiune de natiunalitate ori confesiune.

„Dreptu aceea ambele specie de avere suatu proprietatea necontestabile, nu a universitátei sasesci, ci a celorú 11 resp. 8 municipie ale fundului regiu, precum chiaru universitatea natiunala, au recunoscutu acésta prin conclusulu seu dela 17 Maiu 1871 — si cá atare sub nici o conditiune, nu se póte considerá cá avere privata, ci cá avere comuna, care chiaru pentru acea si togmai in interesulu bine întielesu alu celorú îndreptatiti a fostu supusa prin lege cercului de activitate alu guvernului.

„Acésta sfera de activitate legale, nu s'a restrinsu nici odata numai la dreptulu de suprema inspectiune din partea statului ci in decursulu si pre basea acestui dr. ptu guvernulu de nenumerate ori a adusu decisiuni meritórie in privint'a aplicárei si întrebuintárei averei din cestiune, si acésta au facutu guvernulu parte din initiativ'a sea propria, parte in urm'a controverselorú escate, ceea ce se constatá nu numai prin punctele regulatórie I. 11. III. p. 1 si 2 dela an. 1804 ci si prin nenumerate casuri concrete.

„Asiá de esemplu între altele:

„I. Prin rescriptulu aulicu dela 15 Octombrie 1791 Nr. 5803 s'a ordonatú cu privire la întrebuintiarea averei din cestiune ca: „Residui proventus ad erigendas scholas et ecclesias in locis sive saxonie sive valachie presertim talibus, qui proprios alodiales proventus exiguos vel nullos habent convertendi sunt“;

„II Prin rescriptulu aulicu dela 14 Aprile 1798. s'a impusu Comitelui sasescu de pre acelu tempu, ca sum'a de 500 fl. m. c., ce universitatea natiunala a votat'o lui Fridericu Rosenfeld pentru edarea operelorú: „De initiis Saxonum“ si „Despre esclusivulu dreptu civilu si de proprietate alu sasilorú“, sa se rastitue casselorú natiunali (rescriptulu comitalu dela 25 Maú 1798).

„III. In fine prin rescriptulu dela 29 Iuniu 1808 Nr. 6294 cancelari'a aulica a preliminaru 50,000 fl. m. c. din cas'a natiunala, cá stipendii pentru tineri studentii din fundulu regiu, fára diferentia de confesiune, cari stipendii inse, prin ominósa donatiune dela 22 Augustu 1850 s'au sistatu si s'au destinatú spre scopuri exclusivu confesiunde sasesci, prin ce s'a facutu o nedreptate strigatórie la ceriu. —

„Din cele espuse mai susu, se vede apriatu cumca guvernulu nu numai din vechime a fost îndreptatitu a exercitá pre lângá dreptulu seu de suprainspectiune inca si o influentia asupr'a întrebuintárei averei din cestiune ci elu este îndreptatitu, ba chiaru obligatu a eserce si acum'a acésta inriurintia. —

Sabiiu in 10 Decembre 1874.

Macelariu, Bolog'a, Tipeiu, Deacu, Dr. Tineu, Dr. Pecurariu, Nagy, Orbonasiu, Claudiu Vladu.

Acestea fapte complinite amu aflatu de lipsa a le reproduce in modu genuinu cu acelu espresu scopu spre a poté resfrange cu efectu, unele asertiuni imprudenti aruncate in sofisme asupr'a sinodului nostru parochialu, care pre lângá tôte espectoratiunile facute in radicalulu diurnalu „Tagblatt“ din Sibiú, si astadi se tiene îndreptatitu la petitulu seu celu modernu din petitiunea sea din 16 Novembre. — Constatámu ca incidentulu acésta ini-

ciatu prin emisul inaltului ministeriu de culte si instructiune publica din 13 Novembre 1874 nr. 23272, au infertentat animile fratiloru sasi pana la aceea potentia, incatu ei nu s'au potutu retienea a nu schimosi adeverulu spre a poté face parerea loru plausibile si credibile publicului si aducându-lu pre acest'a cu intrebuintiarea de sofisme la credintia desiarta. —

Din atitudinea confratiloru sasi si a nume a partidei clericali, care spriginesce pre susu pomenitulu diurnalu, se vede luminatu, ce intentiuni favorabili incaldiescu si nutrescu fratii sasi in peptulu loru, ei multu bucinatii pioneri ai culturii in oriente, fatia cu români si ungrui din fondulu regiu pentru acâroru inaintare in cultura ei sasi se opunu din tota poterea, cându se cere ajutoriu din avearea comuna, tuturoru locuitoriloru din fondulu regiu. —

Specialele inputatiuni ce se facuse sinodului nostru, ca elu aru fi cutezatu cu preterirea Universității nat. a insinua recursu si a invocá poterea statului fara nici unu dreptu, le respingemu cá nemeritate si ne drepte, cáci odata comitiatulu nat. recursulu cestionatu cu „quos ego“ „appellatio non datur“ contra decisiuniloru Universității, ni l'au respinsu, ca nefundatu si apoi substernerea lui amu cautat'o a o face pre alta cale; alta data, cáci ca petitiuni, cá cea din cestiune, sa potu inaintá la locurile mai inalte fara de a se presentá cineva culpabilu de crimen laesae majestatis. — Asiá credemu noi, cari amu apelatu prin o rogamine forte obiectiva si bine motivata la sentiulu de dreptu alu confratiloru sasi spre a fi si noi egalu indreptatiti cu densii in realitate, cari nu numai ne-au reieptatu cu drépt'a nostra pretensiune, ci ei si-au insusitu dreptulu de inapelabilitate, infruntându-ne de indresneti obraznici, cându dicu, ca inaltulu ministeriu prin representatiunea facuta de confratii sasi, se va convinge „cumca in analele Universității este o fapta ne mai audita, cum-ca din ore care parte pentru o donatiune denegata, s'aru fi inaintatu recursu la inaltulu guvernulu alu statului“. Déca ni-se satisfacea umilitei nostre petitiuni, nici nu recurgeamu mai departe; inse noi inapelabilitatea concluseru Universității, care in casulu de fatia, au fostu nedrépta fatia cu cererea nostra, pre bas'a dispositiuniloru positive, nici decum nu o amu potutu recunósce, si parerea nostra este si prin votulu separatu destulu de motivata. —

(Va urmá)

România.

Bucuresti, 7 Februarie 1875.

Amu aretatu intr'o revista precedenta cu cáta bunavointia si adeveratu patriotismu s'au intrecutu oratorii din Camera, cá principele Dim. Ghic'a, generalu Telu, D. Rosnovanu, ca sa sustiena si sa voteze impreuna, cu o mare majoritate, proiectulu de lege prin care se autorizá guvernulu a cumpérá arme pentru 5 milioane lei noi, acoperindu-se acésta chieptuie necesara prin emisiune de renta. Amu spusu ca acestu votu s'a datu nu asupr'a unui proiectu prezentatu de guvernulu, ci asupr'a unei propuneri provenite din chiaru initiativ'a Camerei, care a devenitu proiectu de lege si la care s'a asociatu voiosu si guvernulu. E recunoscuta de toti necesitatea de a avé arme bune si de acela'si sistemulu; cáci la ce aru servi organizarea si exercitiile acelu corpulu numerosu de militari si dorobanti din armat'a teritoriale, déca nu aru avea arme bune si indestule.

Astadi d. ministru de resbelu generalu Florescu a comunicatu senatului acestu proiectu de lege, care

dupa cererea mai multoru dni senatori, s'a tramisu la sectiuni de urgentia.

Nu este românu care sa nu primésca bucuros ori-ce sacrificiu, cându este vorb'a de organizarea si dotarea armatei nostre nationale cu armele necesarie. Cátu despre guvernulu si ministrulu de resbelu, care a fostu si este insarcinatu cu realizarea acestei opere seriose pre base solide si intinse conformu noului sistemulu si traditiuniloru nostre nationale, — apoi se scie de toti cátu de multu a facutu acestu guvernulu si inteligintele ministru de resbelu generalu Florescu pentru armat'a nostra, prin aplicarea legii de reorganizare pre base solide din 1872. Toti români sinceri, fara osebire de partitu, si chiaru strainii, au apretiatu progresele rapedi ale armatei nostre nationale, in capulu carei'a se afla M. S. domnitoriulu, cu ocaziunea concentrâriloru facute in trei ani dearendulu, unde o armata juna, in care este chiamatu fia-care cetatienu a face parte, a datu probe de soliditate, disciplina si devotamentu.

Organizarea armatei teritoriale cu artileri'a sea, dupa unu sistemulu ingeniosu si economicu, pre care lu datorimu zelulu si inteligintei dlui generalu Florescu; imbunatatirea materiale, introducerea servitiulu telegraficu si de potonieri in armata, organizarea serviciulu sanitaru; marierea efectivulu si cuadreloru, etc. suntu atâtea imbunatatiri datorite actualulu ministru de resbelu, care este stimatu si iubitulu nu numai de armata, dara de toti români sinceri si impartiali.

De aceea si camer'a a votatu din propri'a ei initiativ'a, — si nu ne indoimu ca si senatulu va dá asemenea votulu seu — cele 5 milioane pentru cumpararea de arme si complectarea materialulu necesaru armatei nostre nationale.

Dlu Cipriano del Mazo, ministru Spaniei, a ajunsu in capital'a nostra in diu'a de Sambata la 12 ore. Escelenti'a Sea a fostu insocitu dela fruntari'a nostra de d. inspectoru generalu alu liniei ferate Al. Catargiu, si de d. Latiescu prefectulu politiei de Iassi. La gar'a Bucuresti a fostu intempinatulu de d. Blarescu, prefectulu politiei, si de d. M. Mitileneu, secretariulu generalu alu ministeriulu afaceriloru straine.

D. del Mazo s'a coboritu la Grand Hotel de Boulevard, unde i se preparase apartamente. A dou'a di Dumineca, la 1 ora si jumetate, ministru Spaniei a fostu primitulu, in audientia oficiala, de cátra Mari'a Sea, fatia cu d. ministru afaceriloru straine alu Romaniei, si cu cas'a civila si militaria a Mariei Sele. A fostu condusu la palatu in trasura domnesca si cu escorta de onóre. D. del Mazo a inmanuatu Mariei Sele scrisóra prin care Majestatea Sea regele Alfonso XII i notificá suirea sea pe tronulu.

D. ministru a fostu recondustu la otelu cu acela'si ceremonialu.

In cursulu dilei d. del Mazo a facutu visite la dnii ministri si la dnii reprezentanti ai puteriloru garante.

Sér'a a fostu prândiu gal'a la palatu in onórea dlui ministru alu Spaniei. Ori-cine a pututu cunósce pre acestu distinsu barbatu care are o positiune inalta in patri'a sea, a fostu incantatu de manierile sele elegante si de forti'a intelegintei sele, si mai alesu de bun'a opiniune ce a capetatu dela tier'a nostra. „Pesss'a“.

Escelenti'a Sea d. del Mazo, ministru Spaniei, a plecatu eri (8 Februarie) din capital'a nostra, spre a se întórce la Vien'a.

Greutatile circulatiunei drumuriloru de feru a retienutu pre d. del Mazo doue dile mai multu in capital'a nostra. Acestu tempulu l'a intrebuintiatu spre a visitá museele, bisericile,

stabilimentele militare, asilulu Elen'a, de care a remasu incântatu, si alte stabilimente ce avemu.

Pre cátu scimu, d. ministru alu Spaniei duce cu sine cele mai bune impresiuni si suveniru despre natiunea nostra, despre starea nostra sociala, despre famili'a nostra domnitóre.

Acésta visita va servi de preludiu spre a se stabili, pentru viitorulu, mai frecvente si mai strense legaturi intre Romani'a si o tíera amica si consangena cá Spania. „Pr.“

Varietati.

*(Ceremonia funebre pentru reparatulu bar. Popu.) presiedintele d. senatu la curi'a reg., s'a tienutu in 20 Febr. cu mare solemnitate. Cá delegatu a P. Sele Eppului si Metropolitulu I. Vancea a pontificatu Dr. Victoru Mihali: fiindu asistenti d-nii canonici Ioanu Antoneli si Antoniu Vestimeanu, precum si dlu Iustinu Popfiu dela Oradea-mare, carele dupa unu discursu funebre a pontificantelu episcopulu, tienu unu altu discursu cu oratoria escelinte in limb'a magiara. Unu numerosu publicu românulu si strainu a asistatu la acésta ceremonie, carea sa termina in cemeteriulu Cherepesiu, unde fu asediatu cosciugulu pentru deportare in Transilvani'a. Dlu Alesandru Romanu tienu o cuventare in numele comitetulu asociatiunei transilvane,

*(Comisiunea de imunitate) a camerei deputatiloru au tienutu in 19 Febr. a. c. la 10 ore. siedinti'a, in care s'a pertractatu asupr'a cestiunei de imunitate a deputatiloru Nicolau Bartha si Vicentiu Babesiu. — Amendoue afacerile suntu de natura privata si nu politica, anume a lui Babesiu este afacere personale intre d-sea si comitele supr, din Carasiu Georgiu Ivacicovicu, care i-au intentatu procesulu de fidamatiune pentru unu articlu publicatu in „Alb.“ inca in vér'a anulu tr. la care din partea martorulu se dedese o declaratiune aparuta atatu in „Alb.“ cátu si in „Fed.“

*(Sántire) Noulu Eppu alu Logosiulu Dr. Victoru Mihali au fostu sántitu Dumineca in 14 Febr. a. c. la metropoli'a in Blasiu prin In. Présân. S. Metropolitulu Ioane Vancea asistandu Pr. Sea Eppulu de Oradea-mare Ioane Olteanu, si Pr. Sea Eppulu M. Pavelu.

INDREPTARE. Erorile suntu in diurnale la ordinea dilei. Nici fói'a nostra nu se póte apará de fallibilitatea acésta. Asia in nrulu trecutulu, in articulu de fondulu in pasagiulu alu patrula este de a se indreptá: „de necesitatea implinirei datoritiiloru. In pasagiulu alu cincilea dupa cuvintele „putentia carte“ lipsescu cuvintele: „nu-si controléza implinirea datoritiiloru loru si din caus'a acésta“.

In articulu: „Români din Transilvani'a“, care de altmintre a numai unu estrasu forte scurtu din articulu dlui L. Vajd'a, aparutu in „Kelet“ si mai tardiu si in o brosiura separata pre carea o recomandamu publiculu din totu sufletulu, in acestu estrasu dicemu inca ocure unele erori preste cari nu putemu trecce cu vederea. Asia in pasagiulu alu cincilea e a se indreptá: „din caus'a urareii censului pentru nenobili“; in pas. 11 e a se indreptá: „nemultamirea româniloru pre nedreptu etc.“

Raportu comerciale.

Sabiu 14 Fauru n. Grâu 4 fl. 40 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecatulu, 4 fl. — xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 13 xr. pâna 2 fl. 67; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; encuruzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 33 xr. galét'a austriaca.

Cânap'a — fl. maj'a.
Linteá 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de foc 8—9 fl. stang. austr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 24 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Februarie 1875.

Metaliculu 5%	70 75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 80
Imprumutulu de statu din 1860	111 75
Actiuni de banca	963 —
Actiuni de creditu	218 50
London	111 30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 25
„ „ „ Temisiorene	77 50
„ „ „ Ardelenesci	76 60
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	105 25
Galbinu	80 —
Napoleonu d'auru (poli)	8 88 1/2

Concursu.

Pentru ocuparea unei statiuni vacante de profesoru la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu si a unei statiuni vacante invetiatoresci la scól'a normala gr. or. totu de aci, — prin acésta se escrie concursu pâna in 8 Martiu st. vechiu.

Salariulu anualu impreunatu cu postulu profesoralu este 600 fl. v. a. iéra cu postulu invetiatorescu 450 fl. v. a. si se ridica in rate lunari anticipative, incepéndu din diu'a intrârei in oficiu.

Doritorii de a competi la acestea statiuni au a dovedi in generalu:

1. Ca suntu romani de religiunea gr. or.
2. Cum ca au avutu pâna acum'a o portare morala nepatata, iéra in specialu:
3. Cumca competiitele pentru postulu profesoralu au facutu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu la vre-o academie din patria seu strainatate, seu celu putienu au depusu esamenu de maturitate si au terminatu cu succesu eminentu cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutele teologico-pedagogice rom. gr. or. din patria; — competiitele pentru postulu invetiatorescu, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiali si cursulu teologico pedagogicu la vre-unu institutu gr. or. si ca este initiatu in cântâri intru atâtu cá se póta conduce corulu vocale.

Petentii si voru adresá petitiunile loru la subsemnatulu comitetu in Bradu, comitatulu Zarandului.

Bradu in 8 Fauru 1875.

(2—3) Comitetulu reprezentantiei gimnasiali.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. S. Copalnicu cu filialulu Curtuisielu protopresbiteratulu Cetatei de Peatra — se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Martie in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele suntu:

1. In parochi'a materia dela 118 familii o ferdela de cucuruzu nesfarmitu si câte o di de lucru. —
2. In filialu: dela 60 familii o ferdela de cucuruzu sfarmitu, si dela 20 familii o ferdela nesfarmitu. Cas'a eclesiala cu edificele economice si folosirea ogradici a 1000 aratoriu.

In materia: portiunea canonica 2 jugere 600 fenatiu si aratoriu.

In filialu 2 jugere 1379 folosirea cimieriloru si a ingropátoreloru. —

Stol'a statorita de sinodulu protopescu din 1872, care tóte computate in bani dau unu venitu de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si asterne petitiunile loru instrute in sensulu statutulu organicu si a regulamentulu provisoriu din 1873 la subscrisulu pâna la terminulu susu disu. —

Carpensiu in 16 Ianuarie 1875.

In contielegere cu comitetele parochiali.
Ioanu Siovea,
adm. prot.

(2—3)

Banc'a generala de ascuratiune reciproca „Transilvani'a.“

A VI adunare generala ordinaria va avé locu in 9/21 Martie a. c. la 3 ore dupa prândiu in sal'a Magistratulu de aici.

Obiecte de pertractare:

1. Raportu despre decursulu afaceriloru in anulu 1874.
2. Bilantiulu pentru anulu 1874.
3. Intregirea consiliulu administrativu.
4. Alegerea comitetulu pentru revisiunea computelor pre anulu 1875.
5. Alte propuneri incurse.

A se infatisá la adunarea generala si a eserciá conformu statutelor dreptulu de votare e indreptatitu fia care membru.

Propuneri din partea membriloru suntu de a se subterne in conformitate cu art. 22, lit. c. a statutelor 14 dile inaintea adunârii generale directiunei nostre generale, cá sa póta fi pusa la ordinea dilei.

Sabiu in 7/19 Februarie 1875.

Consiliulu administrativu.